

MUISTOJA

Syksyinen vierailumatkamme Pekka ja Aapeli-setieni luokse

Irja Sirviö

Vierailut sukuloimaan oli perinne syys-töiden jälkeen. Oliko vuosi 1941 vai 1942. Lähdimme isäni Riston ja äitini Marian kanssa lauantaina päiväjunalla Paakista Vuokattiin ja sieltä Verus Karjalaisen ohjastamassa linja-autossa Sotkamon kirkolle, matkaa oli 7 kilometriä.

Kirkolla kuulosteltiin kulkeeko linja-autoa Soidinvaaran suuntaan. Mutta eipä kulkenut. Oli sota-aika eikä liikennettä mahdolliseen siviilikäyttöön. Niinpä Soidinvaaran suuntaan postinkantaja tarjosi minulle pyöränsä tavaratelineellä kyytiä 15 kilometrin matkalle. Äiti ja isä jäivät kävellen matkalle.

Tuliaisina meillä oli tapana viedä Maria-äidin tekemää kainuulaista leipäjuustoa ja joskus rieskaa. Äiti oli mestari tekemään juustoleipää.

Postinkuljettaja oli Laitilan Hemmi. Hän vei minut kotiinsa odottamaan vanhempiani. Laitilan pirtissä emäntä antoi minulle työksi souvattaa tyttärensä Hildan poikaa. Vanhempiani tultua jatkoimme matkaa Korppiskylään Korpelaan Pekka-sedän kotiin. Nälkä oli jo tullut. En muista koskaan saaneeni niin maukasta sienikastiketta uudisperunoiden kanssa. Anna Kustaava-emäntä oli tosi maukkaan ruoan taitaja. Siinäpä jo ilta saapui.

Aapeli-setä, joka asui muutaman sadan metrin päässä, tuli kutsumaan sauna-vieraaksi. Saunasta jäi muistoihin ainakin lauteet. Mari-emäntä oli peiteltyt lauteet ruskealla paperisäikeistä leikatulla paperilla. Minua pelotti, että ne liukastaa ja putoan. Siellä olosta ei ole paljoakaan muistikuvia, oli niin pimeä ja väsymys alkoi painaa. Serkkupojat Arvo ja Reino eivät juurikaan olleet seurustelutuulella.

Korpelan isäntäväki setäni Pekka , s. 1884 ja Anna-Kustaava Herranen, s. 1880.

Aamulla herättyämme Pekka-sedän aamusen syömisen ja tuumaustauon jälkeen lähdimme kyläkierrokselle tuttuja tervehtimään. Matkaan lähdettiin joen ylityksellä. Se pelotti. Tukkia pitkin Koskenmäelle, sieltä Karppisille ja Kurkisille.

MUISTOJA

Siellä oli lapsilla hauskaa katsella oravaa vauhtipyörää pyörittämässä. Hauskoja talon nimiä jäi matkan varrella mieleen, kuten Rönttölä ja Hölmölä. Siinäpä kyläkierros oli, palailimme Korpelaan.

Tunnelma on lapsen mieleen jäänyt, se oli maailman paras kyläpaikka. Rauhaisaa, puhdasta, kauniit riepumatot lattialla ja se käsinpyöritettävä ompelukone, Olisi niin haluttanut mennä kokeilemaan ompelemista.

Pekka-sedän kotiin oli myös majoittunut vaimonsa Anna Kustaavan tytär Helvi poikansa Martin kanssa. Helvi oli menettänyt miehensä ja Martti isänsä sodassa kaatuneena. Äitini Maria ja Helvi saivat keskusteluissaan nykytermein mukaan vertaistukea. Olihan veljeni Urho myös kaatuneiden sankarivainajien joukossa. Pekka-setä kantoi myös huolta poikansa Edvin puolesta. Hän oli rintamalla siellä jossakin.

Maanantaina kulki sitten linja-auto ja kotiinpaluu sujui hyvin, vaikka lossilla olo Kaitainsalmen yli vähän huoletti, että kantaako tuo roomu näin paljon painoa. Mutta kyllä se kalahti toiseen rantaan. Kirkolta taas Veeruksen kyydisä Vuokattiin ja iltajunalla kotiin. Näin oli vuotuinen kyläilyviikonloppu tullut päätökseen.

Irja Sirviö on 82-vuotias ja asuu Sotkamon keskustassa Vanhaintukisäätien talossa

Pekka Herrasen kotipaikka Korpela oli valtion omistama mäkitupa-tila. Tila lohkaistiin Pekan nimiin 1934. Korpelan pihapiiriä ympäröivät viljavat tasaiset pellot. Vanha talo on 1920-luvulta. Sodan jälkeen Pekka möi tilansa pojalleen Etville. 1970 Etvi kuitenkin luopui maanviljelystä ja muutti perheineen Turkuun telakalle töihin. Korpela oli autiona 1998 saakka, jolloin Etvin poika Raimo Herranen osti tilan perikunnalta ja rakensi vaimonsa Leenan kanssa uuden talon. Nykyisin Korpela on metsätila ja pellot on vuokrattu naapurille.

Aapeli Herranen lunasti itselleen valtion omistaman Ensilän tilan 1934. Talo on rakennettu 1920-luvulla. Karjan hoidon ja maanviljelyn rinnalla Aapeli kävi metsätöissä. Nykyisin Ensilä on myös metsätila pellot ovat vuokralla. Tilan omistaa Toivo Torvinen.